

Czasy...

Ludzie...

Wydarzenia...

450 lat temu

W styczniu i lutym 1558 r. wydana została w Bazylei nakładem Jana Oporyna (Joannem Oporinum) pierwsza mapa Polski Wacława Grodeckiego.

Wacław w latach 1556 - 1560 był słuchaczem uniwersytetu w Lipsku i Wittenberdze, gdzie spotkał Filipa Melanchtona. Jako 23 letni zdolny bakałarz Wszechnicy Krakowskiej przedstawia Melanchtonowi opracowaną przez siebie mapę Polski. Dzięki pozytywnej opinii Filipa Melanchtona oraz opatrzeniu mapy listem polecającym Wacław Grodecki wydaje mapę w Bazylei u tamtejszego wydawcy Oporyna pomiędzy 1 stycznia a 18 marca 1558 r. Czas wydania mapy ustalic można było na podstawie korespondencji Filipa Melanchtona skierowanej do jego przyjaciela, prof. akademii w Pradze, Mateusza Cillina.

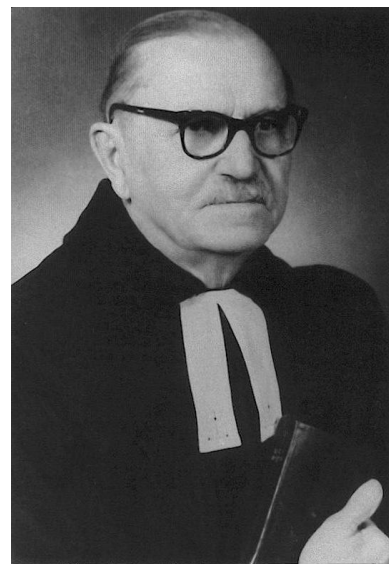
Wacław Grodecki, w 1560 r. sprowadzony przez biskupa Jana do Włoch, zostaje skierowany do Krakowa, gdzie uzyskuje tytuł magistra sztuk wyzwolonych, po czym osadzony na stanowisku dziekana kolegiaty w Brnie pozostaje tam już do końca życia, w swoistej izolacji.

125 lat temu

16 stycznia 1883 r. w Orłowej urodził się Adolf Fierla, członek Synodu Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego na Wychodźstwie, sekretarz Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, poeta, prozaik, tłumacz, publicysta, nauczyciel języka polskiego. Był starszym bratem księży Józefa, Alfreda i biskupa Władysława. Po ukończeniu Gimnazjum w Cieszynie rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, by kontynuować je w Pradze. Przed wybuchem wojny był nauczycielem języka polskiego w gimnazjum w Orłowej. Uwięziony przez gestapo zostaje osadzony

w obozach koncentracyjnych w Dachau i Mauthausen-Gusen. Po uwolnieniu przebywał we Włoszech i Francji, by w 1958 r. osiąść w Londynie. Zmarł w Londynie 8 września 1967 r. Był autorem wielu utworów poetyckich, które publikował w prasie Śląska Cieszyńskiego. Ukazały się także w oddzielnych tomikach wierszy. Napisał powieść „Ondraszek” i kilka nowel. Wybór jego poezji religijnej został wydany pośmiertnie staraniem biskupa dr Andrzeja Wantuły przez wydawnictwo „Zwiastun”.

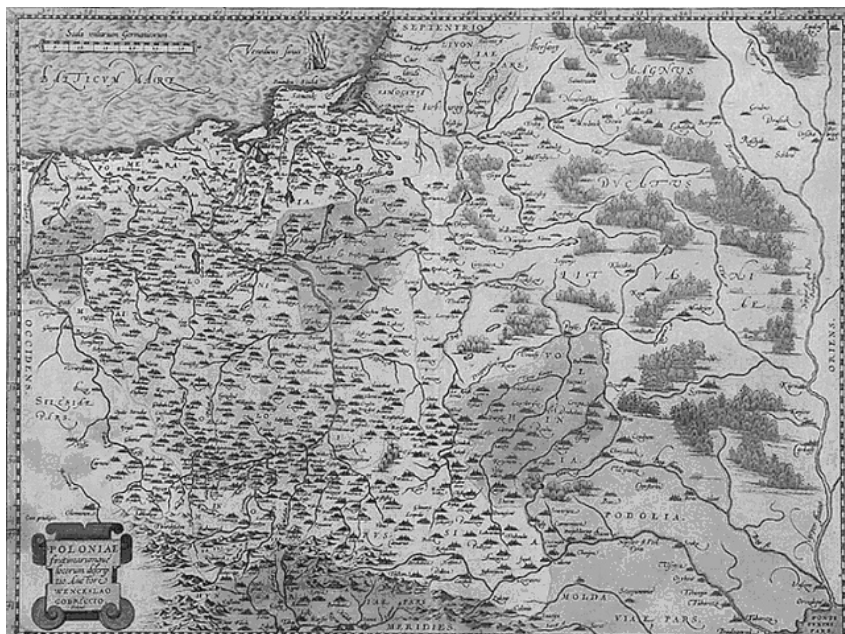

125 lat temu

22 lutego 1883 r. urodził się w Bystrzycy ks. Jan Lasota, proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Jaworzu w latach 1910-1932 i 1945 - 1961, działacz społeczny i narodowy.

125 lat temu

5 marca 1883 r. w Skoczowie urodził się konsenior ks. dr Ryszard Ernest Wagner, proboszcz parafii ewangelickiej w Bielsku, badacz dziejów parafii i ziemi bielskiej, autor i redaktor licznych książek, nauczyciel w Państwowej Szkole Przemysłowej w Bielsku. Był synem właściciela

gospody Augusta Wagnera i Emilii z domu Stoltz. Dziadkowie jego przywędrowali z Dolnego Śląska w początkach XIX w. z miasta Grünberg (obecnie Zielona Góra). Gimnazjum austriackie ukończył w Bielsku i Frydku, po czym zapisał się na studia do Wiednia, które rozpoczął w 1903 r. studiując teologię i filozofię. Naukę kontynuuje w Berlinie i Strasburgu. Ordynowany na duchownego ewangelickiego 5 kwietnia 1908 r. Po krótkim wikariacie w Baden koło Wiednia w latach 1908-1910 kontynuuje studia filozoficzne i prawo w Wiedniu. W latach 1911-1914 jest wikariuszem u boku Superintendenta galicyjsko-bukowińskiego w Białej ks. Jakuba Hönela (zwierzchnika tej diecezji). Od 1 czerwca 1914 r. po wybraniu go na II proboszcza w Bielsku, obejmuje swój urząd.

Ożeniony z Kamilą z domu Rotter ma dwie córki i syna.

Ks. Ryszard E. Wagner 28 lipca 1914 r. powołany zostaje do armii austriackiej w charakterze ewangelickiego kapelana wojskowego (Feldkurata) i skierowany niezwłocznie wraz z wojskiem przeciw wojskom rosyjskim w kierunku Lublina. Po stoczonym bitwie pomiędzy Tarnawką i Zakrzewiem 7 sierpnia 1914 r. wycofuje się wraz z wojskiem w rejon Bochni. Na początku roku 1915 przebywa wraz z wojskiem nad Nidą, by następnie zająć pozycje frontu karpackiego pomiędzy Leskiem a Przemyślem. W marcu 1915 r., po odbyciu służby, zostaje zwolniony z wojska i wraca do Bielska, gdzie obejmuje swój dawny urząd II proboszcza. Nadal pełni służbę wśród żołnierzy ewangelików na terenie Bielska i Czechowic-Dziedzic. Szczególną opieką obejmuje polowe szpitale wojskowe w Bielsku i Dziedzicach.

Opracowuje i wydaje w 1921 r. „Der Bilitzer Zion in den Predikten seiner Pastoren” („Bielski Syjon w kazaniach swoich pastorów”), a także gromadzi materiały do historii miasta Bielska i Białej i wydaje je w 1938 r. w Poznaniu pt. „Das Buch der Bielitz-Bialaer Chronika“.

Po śmierci ks. konseniora Artura Schmidta urząd ten w 1923 r. powierzono ks. dr Ryszardowi E. Wagnerowi. Do 1925 r. jest nauczycielem języka niemieckiego oraz historii w Państwowej Szkole Przemysłowej.

W sobotę poprzedzającą Święta Zesłania Ducha Św. w 1945 r. zostaje aresztowany przez milicję i osadzony w obozie pracy w Świętochłowicach. Tam niedożywiony zachorował i 3 sierpnia 1945 r. zmarł. Nie udało się ustalić dokładnego miejsca jego pochówku.

10 lat temu

29 marca 1998 r. zmarł ks. Andrzej Hauptman, prezes Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP, prezes Bratniej Pomocy im. Gustawa Adolfa, proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Zabrze.

Urodził się 9 października 1946 roku w Zabrzu w rodzinie pastorskiej jako syn ks. seniora Alfreda Hauptmana.

Studiował teologię na Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, uzyskując tytuł magistra. W 1969 r. zostaje ordynowany na duchownego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego przez biskupa dr Andrzeja Wan-tułę. W latach 1977-78 pełnił funkcje duszpasterza polskich ewangelickich parafii w Londynie. W 1979 r. wybrany drugim proboszczem w ewangelickiej parafii zabrzańskiej, zaś w latach 1989-1991 skierowany został do pracy w Berlinie. Jego umiejętności i talent organizacyjny dostrzeżono, powierzając mu wiele funkcji ogólnokościelnych. Od 1982 r. pełnił funkcje w zarządzie Bratniej Pomocy im. Gustawa Adolfa, by od 1996 r. pełnić funkcję prezesa zarządu. Wybrany do Synodu Kościoła pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji, by w 1996 r. wybranym być jego prezesem.

(-) Józef Król